

MOCIÓ PER DECLARAR MONTORNÈS TERRITORI REMENÇA

Quan acaba la Guerra civil catalana amb la victòria del bàndol reialista el 28 d'octubre del 1472, i se signà la capitulació de Pedralbes, els remences esperaven que el rei suprimiria els mals usos per la seva contribució a la guerra. No fou així i el país entrà en una època de desconcert. Els pagesos se senten traïts per la decisió del rei Ferran II d'Aragó.

El 22 de setembre del 1484, Pere Joan Sala, de Granollers de Rocacorba, s'alçà al front de la fracció més revolucionària dels remences en l'Alçament de Mieres on s'inicia la segona guerra remença.

Davant de la creixent revolta dels pagesos, i de la seva proximitat a la ciutat de Barcelona, la Diputació envia una host encapçalada per Pere Anton de Rocacrespa a Montornès, on els pagesos dirigits per Bartomeu Sala, nebot de Pere Joan Sala, s'havien atrinxerat al castell. Aquella missió que hauria hagut de ser repressiva, va resultar en una batalla datada el 4 de gener de 1485 amb la derrota de l'exèrcit de la Diputació del General comandat pel veguer Pere Anton de Rocacrespa.

La batalla resulta de molta importància en l'esdevenir de la segona guerra de remences, ja que va propiciar una taula de negociació i finalment, el 21 d'abril del 1486, el rei Ferran II d'Aragó va dictar la sentència arbitral de Guadalupe (1486).

Aquest fet que es va donar al terme de Montornès va marcar a més del desenllaç de la guerra remença, el devenir de la cultura popular i la tradició al nostre municipi. Aquest fet que quedà documentat als llibres d'història es reprèn l'any 1989 quan un grup de persones engegava la Colla de Geganters, prenent els personatges de Bartomeu Sala i Pere Antón de Rocacrespa com a les seves figures, essent una de les poquíssimes colles geganteres amb dues figures de gènere masculí.

La Colla de Geganters va dissenyar a més el ball de la Dansa de la Batalla, on s'escenifica la disputa entre Bartomeu i Pere Antón amb la victòria del pagès remença.

El paper de les figures dels gegants, la pintada del mural commemoratiu a la façana de l'Escola Sant Sadurní, han contribuït clarament a la transmissió dels fets de la batalla de Montornès a les escoles generant una gran acceptació entre els infants de Montornès des de fa varies generacions.

És a partir de l'any 2012 quan en Xavier Bertran, escriptor local, acompanyat d'un grup impulsor de persones crea l'espectacle musico-teatral de «La Remençada», pensat per esdevenir un espectacle identitari de la cultura i la recuperació de la memòria històrica montornesenca que aporta una visió més àmplia de l'època i de la història de la Guerra de Remences i la Batalla de Montornès, plasmant la vida i la conflictivitat de la societat del moment, submissa al sistema feudal.

El Montornès d'aleshores i que contenia el que actualment és part de Vilanova del Vallès i Vallromanes, agafa una gran rellevància cultural que vol ser projectada a tot el país. Mitjançant la representació de «La Remençada» es pretén ubicar Montornès

en el mapa cultural català, essent una acció creada i impulsada per la ciutadania amb el suport d'empreses i les institucions.

Arreu del territori Català ens trobem altres municipis amb passat Remença. Sabem de la documentació històrica que Sant Julià de Ramis, Celrà, Àmer, Sant Gregori, Empúries, Vic, Terrassa tenen passat remença en l'època coetània dels fets de la Batalla de Montornès. Va ser l'any 2016 que l'Associació de La Remençada va poder contactar amb l'organització d'un altre acte Remença, i que es porta a terme als municipis de la Vall de Llémena a la província de Girona. Aquest contacte uneix els fils de la història entre Montornès i aquella zona, lligant la provenença i la vida de Pere Joan Sala, figura rellevant en la representació local allà i que per llaços familiars ens vincula amb en Bartomeu Sala, fill de Montornès.

Davant dels fets històrics i amb la perspectiva i la potència cultural que això pot aportar a Montornès, la temàtica Remença suposa una oportunitat per a la promoció del municipi, de l'establiment de vincles entre pobles i de l'impuls de polítiques positives per a l'economia i la cultura de Montornès.

Per tot això, proposem al ple de l'Ajuntament l'adopció dels següents acords:

Primer. Declarar Montornès com a Territori Remença, d'acord amb els fets històrics exposats.

Segon. Col·locar una placa identificativa als accessos del municipi.

Tercer. Cercar lligams amb altres municipis amb passat remença per fomentar l'intercanvi, la programació de l'agenda cultural entorn a la Remençada i la preservació de la memòria històrica, en el marc de Pobles o Territoris Remences.

Quart. Impulsar línies de treball en la promoció del municipi, cultura i patrimoni per tal de promoure La Remençada arreu del territori català.

Cinquè. Notificar i enviar aquesta moció a l'Associació La Remençada, a la Colla de Geganters i a la resta d'entitats culturals i socials de Montornès. Enviar també aquesta moció a la Conselleria de Cultura de la Generalitat, el Consell Comarcal del Vallès Oriental, i al Departament de Cultura de la Diputació de Barcelona.

Montornès del Vallès, 21 d'abril de 2017